

Ἐκθεση ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ

693.717.8812

www.kmoraiti.gr

4/8/2020

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Δημοκρατία είναι το πολίτευμα, όπου το ανώτατο πολιτειακό όργανο είναι ο λαός. Η εξουσία εκπορεύεται από αυτόν και ανά τακτά διαστήματα επιστρέφει σε αυτόν, για να επιλέξει την κυβέρνηση. Μπορεί να ενημερωθεί και να ελέγξει τις ενέργειες των πολιτικών αρχηγών. Βασική αρχή είναι η ισότητα και η ισονομία όλων των πολιτών που συναποτελούν μια κοινωνία. Τα άτομα έχουν σαφές δικαίωμα να αντισταθούν δυναμικά σε κάθε επέμβαση του κράτους να περιορίσει τόσο τα λόγια όσο και τις πράξεις τους. Σημαντική προϋπόθεση είναι η ενεργός συμμετοχή στα κοινά και όχι η αδράνεια και η παθητικότητα.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

- ΑΤΟΜΟ: Το δημοκρατικό πολίτευμα κατοχυρώνει τις ατομικές ελευθερίες του ανθρώπου: ελευθερία στοχασμού και έκφρασης, ανεξίτηλη, δικαίωμα στη ζωή, σεβασμός των πολιτικών αντιλήψεων του κάθε ατόμου.
- ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: Κυριαρχεί ελεύθερη διακίνηση ιδεών και έλλειψη λογοκρισίας. Άλλωστε η τριμερής διάκριση των εξουσιών (νομοθετική, εκτελεστική, δικαστική) περιορίζει τις αυθαιρεσίες. Το άτομο έχει το δικαίωμα της ψήφου και της συμμετοχής στα κοινά πράγματα του τόπου.
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: Βασική αρχή της δημοκρατίας είναι παροχή ίσων ευκαιριών για μόρφωση σε όλα τα άτομα που αποτελούν μια κοινωνία, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.
- ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ: Η δημοκρατία μέσα από το οικογενειακό δίκαιο κατοχυρώνει τα δικαιώματα αλλά και τις υποχρεώσεις των γονιών και των παιδιών.
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: Βασική αρχή της δημοκρατίας είναι η παροχή ίσων ευκαιριών για εργασία σε όλα τα άτομα. Επίσης κατοχυρώνει τα δικαιώματα των εργαζομένων. Τέλος παρέχει την ευκαιρία για οικονομική ανάπτυξη στο άτομο.
- ΚΟΙΝΩΝΙΑ: Προωθείται η κοινωνική ανάπτυξη μέσω της αξιοκρατίας, της ισονομίας.
- ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ: Η δημοκρατία προσφέρει σαφές δικαίωμα στον άνθρωπο για ελεύθερη και αντικειμενική πληροφόρηση. Έτσι, δεν επιβάλλεται λογοκρισία στους φορείς της ενημέρωσης.
- ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ: Η δημοκρατία προσφέρει στο άτομο τη δυνατότητα ελεύθερα να αναπτύσσει και να καλλιεργεί σχέσεις με συνανθρώπους που επιθυμεί.
- ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: το μόνο πολίτευμα που σέβεται και προασπίζεται τα δικαιώματα του ανθρώπου είναι το δημοκρατικό.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΡΙΣΗΣ

- Στη σύγχρονη εποχή παρατηρείται αυξανόμενη αποχή των πολιτών από τις δραστηριότητες της κοινωνίας. Το ποσοστό αποχής από τις εκλογές είναι σημαντικό και πολύ ανησυχητικό.
- Καθημερινά ακούγεται και παρατηρούνται κρούσματα διαφθοράς από πολιτικούς ηγέτες. Καταχράζονται το δημόσιο χρήμα, παραβαίνουν τους νόμους, εμπλέκονται σε παράνομες δραστηριότητες.
- Η επικράτηση του λαϊκισμού υπασκάνει τα θεμέλια της δημοκρατίας.
- Ο πατερναλισμός, η ψηφοθηρία, ο μεσσιανισμός, η δημαγωγία και η χειραγωγή της κοινής γνώμης απομακρύνουν το λαό από την ουσιαστική δημοκρατία.

- Μια σημαντική μερίδα των πολιτών, απογοητευμένη από τα κρούσματα διαφθοράς των πολιτικών, στρέφεται σε πολιτικούς στοχασμούς με ολοκληρωτική και φασιστική ιδεολογία.
- Τα καθημερινά φαινόμενα βίας που λαμβάνουν χώρα στις σύγχρονες κοινωνίες πιστοποιούν ότι οι άνθρωποι στρέφονται σε λιγότερο δημοκρατικές μεθόδους για την επίλυση των προβλημάτων και των διαφορών τους.

ΑΙΤΙΕΣ ΚΡΙΣΗΣ

- Η σύγχρονη δημοκρατία καλείται να κυβερνήσει μεγάλες πληθυσμιακές μάζες. Ένα πολίτευμα το οποίο αναμένεται να συντονίσει μεγάλο αριθμό ανθρώπων συχνά παρουσιάζει προβλήματα, καθώς είναι φυσικό να μην μπορεί να ελέγξει όλο το πλήθος.
- Στη σύγχρονη εποχή έχει επικρατήσει το καταναλωτικό και υλιστικό πρότυπο. Σαν αποτέλεσμα, ο πολίτης ενδιαφέρεται για την προαγωγή του προσωπικού του συμφέροντος, ενώ αδιαφορεί για το συλλογικό. Όμως, η δημοκρατία σα θεωρία και πράξη βασίζεται στη συλλογικότητα.
- Σήμερα, έχει ενισχυθεί η ισχυρή συγκεντρωτική εξουσία. Κυριαρχεί η αναξιοκρατία, η γραφειοκρατία και η προσωπολατρία. Σα συνέπεια, αποδυναμώνεται η ιδιωτική πρωτοβουλία και ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Ο πολιτικός φανατισμός που συχνά κυριαρχεί στα κόμματα, καθώς και η δημαγωγία των πολιτικών αρχηγών συντελούν στην παρακμή της σύγχρονης δημοκρατικής διακυβέρνησης.
- Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης γίνονται πολλές φορές υποχείρια δημαγωγών και διεφθαρμένων πολιτικών προσώπων. Τα χρησιμοποιούν για να αναπαράγουν την πολιτική τους ιδεολογία, αφαιρώντας από τον πολίτη τη δυνατότητα της κριτικής. Έτσι, συχνά τα μ.μ.ε. παραπληροφορούν, με στόχο να ενισχύσουν κάποια πολιτική ιδεολογία.
- Η σύγχρονη κρίση των θεσμών και αξιών οδηγεί σε ηθική παρακμή, που θα ήταν αδύνατο να αφήσει ανεπηρέαστο ακόμα και το δημοκρατικό πολίτευμα.
- Συχνά γίνονται κοινωνικές διακρίσεις των πολιτών ανάλογα με την οικονομική τους δύναμη. Έτσι, δεν αντιμετωπίζονται όλοι ισότιμα στον εργασιακό, εκπαιδευτικό και υγειονομικό τομέα.

ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

- Η παιδεία οφείλει να συντελέσει στην προαγωγή δημοκρατικών και ανθρωπιστικών προτύπων στους νέους ανθρώπους.
- Το ίδιο το άτομο οφείλει να συνειδητοποιήσει τη σημασία της δημοκρατίας και να προσπαθήσει να αντισταθεί στα εκφυλιστικά φαινόμενα, καλλιεργώντας το διάλογο και την αυστηρή αυτοκριτική.
- Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης πρέπει να καταλαμβάνουν τη δύναμη που διαθέτουν και να διαμορφώσουν τέτοια στάση που να κατευθύνει σωστά την πολιτική στάση του πολίτη. Έτσι, θα συντελέσουν στην εξυγίανση της δημοκρατίας.
- Πρέπει να ενισχυθεί η τοπική αυτοδιοίκηση και να αποδυναμωθεί η γραφειοκρατία και συγκεντρωτισμός.